

We love
Helsinki.

Helsinki

STUDIEREIS

NEXT

- VOORWOORD
- DOEL
- ALGEMEEN
- OODI
- COLUMN ANITA RUDER
- LIPPULAIVA BIBLIOTHEEK
- KALLIO BIBLIOTHEEK
- WEEGEE
- WHAT'S NEXT

VOORWOORD

OBA Next wil een nieuwe openbare plek zijn voor de Amsterdamse community. Een plek waar de vraag ‘wie zijn we en hoe willen we (samen)leven’ voorop staat. Een plek waar je kunt ontmoeten, ontdekken en jezelf kunt ontwikkelen om de (digitale) samenleving mede vorm te geven. Een belangrijk uitgangspunt van OBA Next is dat de toekomst niet zomaar iets is wat we ondergaan of ons overkomt, maar waar we onszelf actief toe kunnen verhouden om zo mede de toekomst vorm te maken. OBA Next als laboratorium om samen de toekomst vorm te geven. Dat begint bij het ontwikkelen van verbeeldingskracht, kritisch vermogen en een creatieve onderzoekende mentaliteit. OBA Next is daarbij niet een vast concept maar speelt continue in op de veranderde context en vragen vanuit de samenleving. Het opereert als zijnde een kameleon: verandert continue, verschiet van kleur, beweegt mee en is niet (altijd) wat het lijkt.

Om die reden zijn gaan we actief op zoek naar inspiratie. Laten we onze oren hangen en zetten we onze ogen wijd open op zoek naar maatschappelijke trends, nieuwe inzichten en concepten. We doen dat door o.a. studiereizen te organiseren. Na onze eerste studiereis naar Aarhus (www.oba.nl/next) was het ditmaal de beurt aan Helsinki, georganiseerd door Probiblio. Samen met bibliotheek directeuren hebben we het OODI bezocht, de spiksplinter nieuwe centrale bibliotheek, de Lippulavia bibliotheek in de voorstad Espoo en de Kallio buurt bibliotheek. Verder hebben we het WEEGEE tentoonstellingscentrum bezocht en natuurlijk veel gelopen in de stad die straalde in de juni zon.

NEXT

Inspiratie genoeg voor OBA Next. Vooral het OODI is qua maatvoering, ambitie en functionaliteiten en soort groter, oudere zus van OBA Next. Een indrukwekkend gebouw van 10.000m2 op een prachtige locatie waar je naast boeken een theaterzaal hebt, maakplaatsen, datalabs, geluidsstudio's, een naaiatelier, een prachtig terras en tussen de boeken in een coffee-corner. Kosten nog moeite zijn gespaard gebleven. Het investeringsbudget was bijna 100 miljoen waarvan tweederde afkomstig van de gemeente en een derde van de centrale overheid.

Geen slechte investering zo lijkt want sinds de opening is het Oodi een groot succes. Niet alleen trekt het heel veel bezoekers, maar is het aanzien van bibliotheken in heel Finland gestegen door de komst van Oodi. Dat is wel wat aangezien het aanzien van bibliotheken in Finland al zo groot is. Maar door de komst van Oodi worden bibliotheken niet alleen gezien als een plek waar je boeken kunt lenen, maar als vooral een plek om te ontmoeten, te creëren, te participeren, en zoals je op de foto ziet, een dutje te doen. Een ‘safe space’ waar iedereen onafhankelijk van zijn opvatting of positie kan verblijven.

VOORWOORD

Ook de bibliotheek in de voorstad Espoo was interessant. Zeker nu OBA Next in Zuidoost komt. Echter deze bibliotheek heeft alleen een regionale functie. En hoewel deze vestiging nationale aandacht heeft gekregen vanwege zijn intensieve co-creatie proces met gebruikers, overstijgt het qua gevoel niet van een buurtbibliotheek met een regionale functie. Juist om in een buitenwijk een grootstedelijke bibliotheek te creëren heb je dezelfde budgetten en ambities nodig als die waren ingezet voor Oodi. Dat het mogelijk is mensen te trekken naar Espoo laat het Weegee huis zien. Een prachtig gerenoveerde drukkerij waar nu een museum voor moderne kunst gehuisvestigd is wat door zijn programmering en bijzondere architectuur vele bezoekers van heinde en ver trekt.

We hopen je door dit beeldverslag mee te nemen op onze inspiratiereis.

Tot gauw,

Chris Sigaloff

Kwartiermaker OBA Next

NEXT

DOEL

Inspiratie

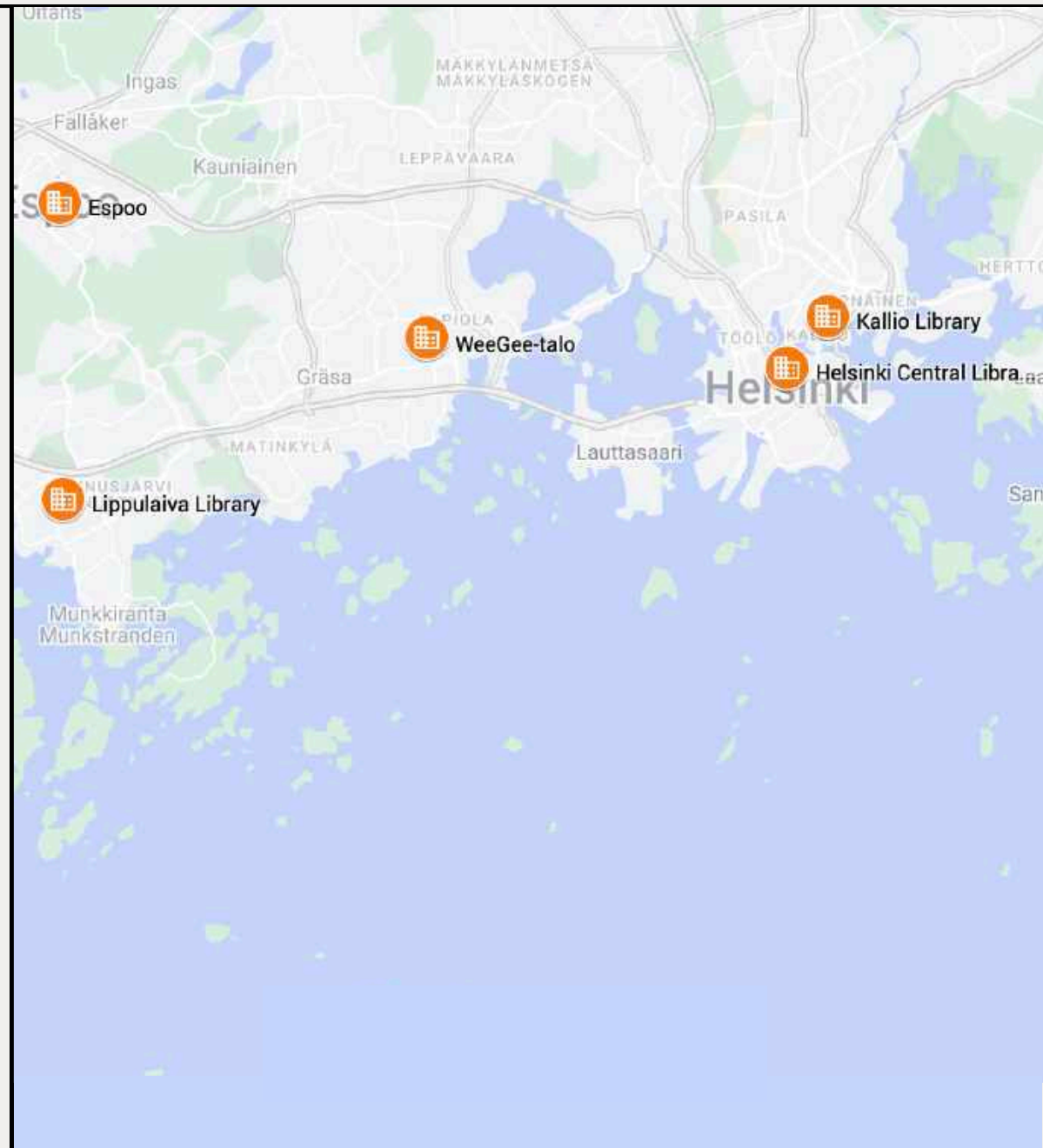
‘Hoe ontwerpen we een publiek gebouw van de toekomst?’

En hoe verhoudt zich dit tot de 4 waarden die leidend zijn voor ons nieuwe gebouw?:

1. Open, uitnodigend, herkenbaar.
2. Uitwisseling en innovatie
3. Verbinding
4. Flexibiliteit

[Open google.maps](#)

NEXT

De Helsinki Centrale Bibliotheek Oodi, gewoonlijk Oodi genoemd, is een openbare bibliotheek in Helsinki, Finland. De bibliotheek bevindt zich in de wijk Kluuvi, dicht bij het centraal station van Helsinki en naast het Helsinki Music Centre en het Kiasma Museum of Contemporary Art.

Espoo (Esbo in het Zweeds) is een gemeente en stad gelegen aan de zuidelijke kust van de republiek Finland. Espoo ligt direct ten westen van hoofdstad Helsinki en maakt deel uit van de stedelijke agglomeratie.

De Lippulaiva bibliotheek, de vijfde districtsbibliotheek van Espoo, opende haar deuren op 31 maart 2022. De bibliotheek is gevestigd in het winkelcentrum Lippulaiva en biedt een breed scala aan diensten en ruime openingstijden.

De Kallio bibliotheek is een openbare bibliotheek die deel uitmaakt van de stadsbibliotheek van Helsinki en gelegen is in het district Kallio. Het bibliotheekgebouw in late jugendstil met klassieke invloeden werd in 1912 ontworpen door de Finse architect Karl Hård af Segerstad, en is het op drie na oudste bibliotheekgebouw in Finland. De bibliotheek heeft meer dan 100.000 volumes, waarvan 80.000 boeken.

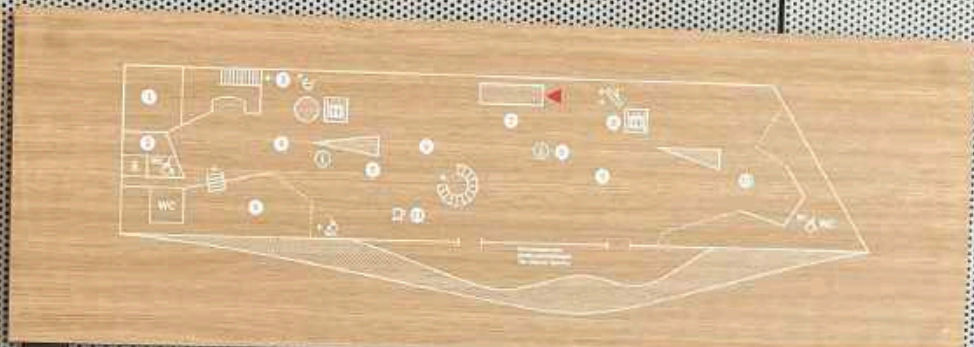
Het Weege-huis (Fins: Weege-talo) is een museumcentrum in de Finse stad Espoo. Het gebouw was oorspronkelijk in 1964 gebouwd voor drukkerij Weilin + Göös maar dient tegenwoordig als een groot cultureel centrum.

Oodi

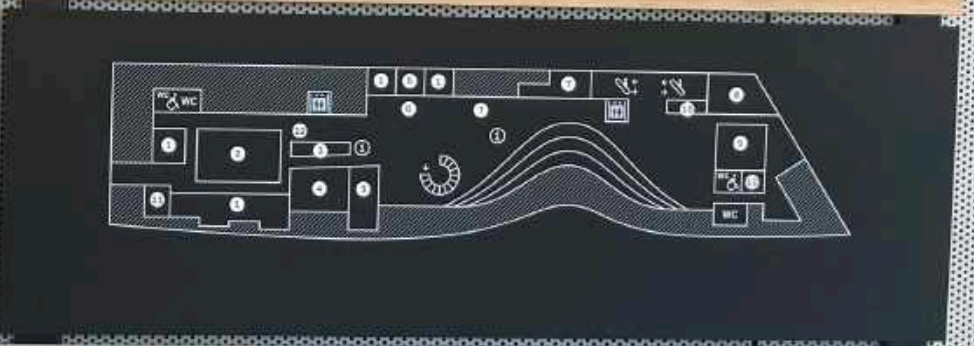
3

1 Lasten tapahtumatila 2 Sotahuone 3 Leikkipöytä Laru 4 Lasten aineisto 5 Aikakauslehdet 6 Kaunokirjallisuus 7 Varaukset 8 Lainaus 9 Tietokirjallisuus 10 Sanomalehdet 11 Kahvila Oodi	1 Aktiviteettiruum for barn 2 Söjorom 3 Lekparken Laru 4 Material för barn 5 Tidskriftar 6 Skönlitteratur 7 Reservationer 8 Utlåning 9 Facklitteratur 10 Tidningar 11 Kaffi Oodi	1 Event space 2 Story-room 3 Playground Laru 4 Children's materials 5 Magazines 6 Fiction 7 Reservations 8 Checkout 9 Non-fiction 10 Newspapers 11 Cafeteria Oodi

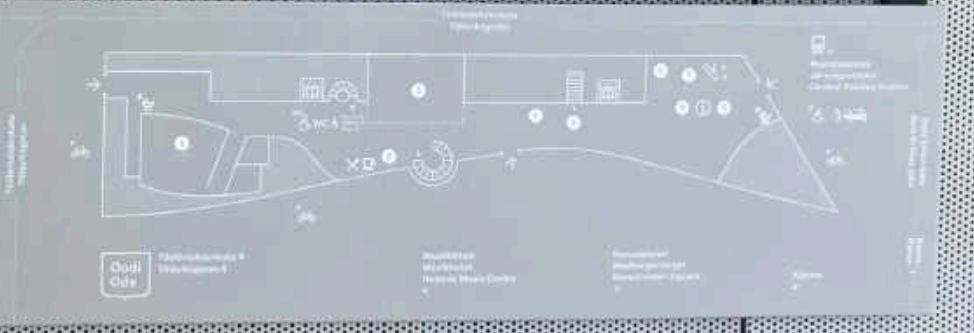
2

1 Ryhmätilat 2 Studiot 3 Pelitilat 4 Oppimistilat 5 Kopiointi 6 Tietokoneet 7 Kaupunkiverstas 8 Lukusali 9 Kuutio 10 Työtilat 11 Keittiö, oppimistila 12 Ritva-tietokanta	1 Gruppum 2 Studior 3 Spelrum 4 Rum för lärande 5 Kopiering 6 Datorer 7 Cityverkstaden 8 Läsesal 9 Kuben 10 Arbetsrum 11 Kök, rum för lärande 12 Databasen Ritva	1 Group rooms 2 Studios 3 Game rooms 4 Learning spaces 5 Copying 6 Workstations 7 Urban workshop 8 Reading room 9 Kuutio 10 Workspaces 11 Kitchen, learning space 12 The Ritva Database

1

1 Kino Regina 2 Ravintola Oodi 3 Majjansali 4 Palautus 5 Parvi 6 EU@Oodi 7 Pikakoneet 8 Helsinki-info 9 Lainaus	1 Kino Regina 2 Restaurang Oodi 3 Majja-salen 4 Återlämning 5 Loffet 6 EU@Oodi 7 Drop-in-datörer 8 Helsingfors-info 9 Utlåning	1 Kino Regins 2 Restaurant Oodi 3 Majjansali 4 Returns 5 The Loft 6 Europa Experience 7 Drop-in computers 8 Helsinki-info 9 Checkout

‘Elke verdieping heeft zijn eigen uitstraling; de eerste is vooral glas en zegt welkom, de tweede is zwart, zakelijker en gaat over maken en creëren, de derde is de boekenhemel waar je tussen de kasten kunt spelen, lezen, leren, koffiedrinken en een dutje doen’.

‘Wat opvalt zijn de grote vloeren en de goede akoestiek. Zo is er bv op geen aparte kinderafdeling maar spelen de baby’s op een mat tussen de boeken. Dit zorgt voor maximale flexibiliteit’.

robotisereiville
masennuneille
populisteille

kirjottajille
solkeille
lapsenlapsille

kyseenalaisille
kaupunkilaisille

taivaanrannanmaalareille
yliopistovieraisille
vijelijöille

agnostikoille
homoille

vaikenneille
huononystäville

raatajille
rantojenmiehille
hilt...

lankidraanoille
kuvavälillä
stabiililla

muuttajille
lapseksille
kannakavalle

robaalle
alulle
unissaajelijoille

puvakkakokijöille
muurineille
työsuorille
syytyneille

kunnitukseille
massilamantuskaitteille
kiviväljölle

elämäajavooille
sairaille
rikkaalle
riskiryhmiille

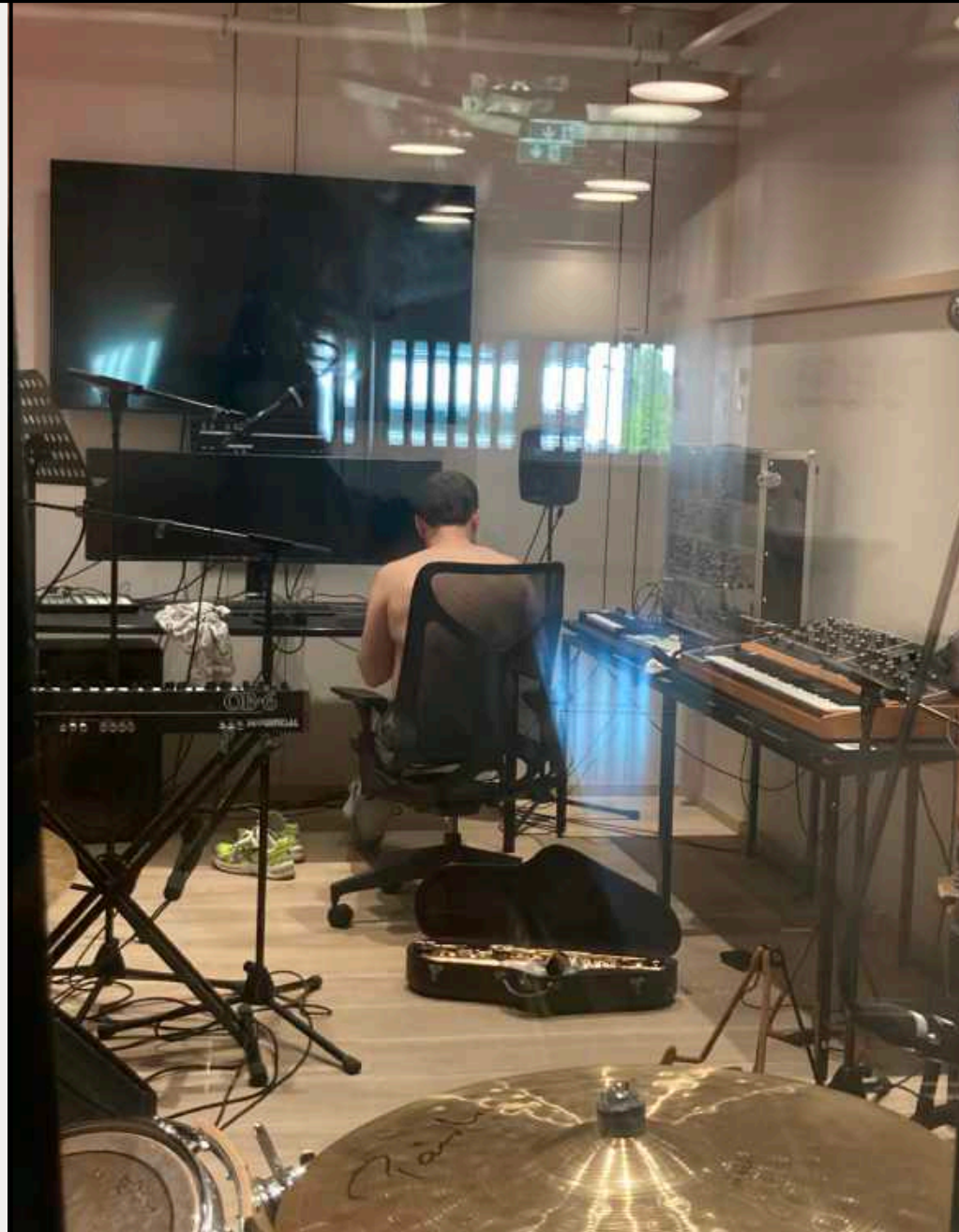
kesäkuuksille
nautiskelijöille

eräkeljoille
lehdessä kirjoittajille
saariuolijoille
rujotreljoille
mykille
kadonneille

‘In de Oodi kun je gitaren
lenen ... Er zit er een bij van
meer dan 10.000 euro’.

STUDY TOUR

NEXT

Afgelopen dagen mocht ik mee op een 'schoolreisje' voor bibliotheekdirecteuren. De trip bracht ons naar Helsinki om diverse bibliotheken en andere culturele instellingen te bezoeken. En om te leren van onze Finse collega's.

Een van de hoogtepunten van deze studiereis was een bezoek aan Oodi, de centrale bibliotheek van Helsinki, die in 2019 School 7 opvolgde als 'Public Library of the Year'. Het gebouw is een geschenk aan de inwoners van de stad om de honderdjarige onafhankelijkheid van Finland te vieren. Ook dient het als een ode (vertaald: oodi) aan de democratie, vandaar de ligging tegenover het parlamentsgebouw. Het doel van Oodi is om mensen samen te brengen. De uitgangspunten zijn: voor iedereen, veilig en gratis toegankelijk.

Bibliotheken in Finland zijn stevig verankerd in de maatschappij. Hun rol en taak staan niet ter discussie. Zo is er over de hoogte van de bouwkosten van Oodi (98 miljoen euro) nauwelijks discussie geweest, vertelde een stafmedewerker van de bibliotheek.

Als je over het plein komt aanlopen ziet Oodi eruit als een groot schip. Golvende vormen, veel hout en op de bovenste verdieping rondom glas. Een grote luifel maakt overdekte buitenactiviteiten mogelijk. De drie lagen van het gebouw hebben ieder hun eigen functies: de begane grond is gericht op ontmoetingen, met horeca, informatiepunten en multifunctionele ruimtes.

Je kunt met de lift of de roltrap naar boven. Maar ook via een spectaculair trappenhuis met daarop de installatie 'Omistuskirjoitus' (Toewijding) van de Finse kunstenaar Otto Karvonen. Zijn werk bestaat uit 400 'toewijdingen', die zijn geschilderd op de binnenmuren van de trap. Ze zijn verzameld via een publiekscampagne, waarbij inwoners mochten aangeven aan wie de bibliotheek moest worden gewijd. Het kunstwerk laat zien dat de bibliotheek écht van iedereen is, ongeacht afkomst, leeftijd, welstand of wat voor andere factor dan ook. De woorden zijn uiteraard in het Fins op de wanden geschilderd. Het gaat bijvoorbeeld om: peuters, schrijvers, dromers, toeristen, grootouders, hondenliefhebbers, ambtenaren, sportfans, nihilisten, baby's, humoristen, helden, studenten, natuurliefhebbers, zwervers, nachtbrakers, stille zielen, enz. enz.

Het is de intentie van de kunstenaar dat iedereen zich wel met één of meerdere groepen kan identificeren.

Trappenhuis met 400 toewijdingen.

De tweede verdieping van Oodi is eigenlijk een enorme 'maakplaats'. Je kunt het zo gek niet bedenken of het kan daar. Er zijn 3D-printers, maar ook apparaten om je eigen T-shirts te bedrukken, naaimachines om zelf kleding te maken en studio's waar je kunt musiceren. De instrumenten mag je gratis gebruiken. Ook zagen we plekken waar je kunt gamen of koken. Er zijn veel studieplaatsen en ruimtes voor vergaderingen of bijeenkomsten. De stelregel is: je mag alle faciliteiten gratis gebruiken, maar je mag er geen geld mee verdienen. De nadruk ligt dus op de podiumfunctie en leren van elkaar, niet op commercie.

De bovenste verdieping van Oodi is de 'boekenhemel'. Een lichte ruimte met veel hout, witte kasten en glazen wanden, die de verbinding naar buiten maken. Met een prachtig dakterras. Het is echt een walhalla voor boekenwormen. Ons viel vooral de prettige sfeer op, overal zaten mensen te lezen. Een jongeman die tijdens het opladen van zijn telefoon in slaap was gevallen op de houten trap, mocht daar rustig blijven liggen...

Gratis voor iedereen

De bibliotheek is gratis voor iedereen die in Finland woont. Je hebt alleen een adres nodig. Finland heeft ongeveer 5,5 miljoen inwoners. De bibliotheek wordt voor 67% gefinancierd door lokale overheden en voor 33% door het ministerie van educatie en cultuur. Het totale Finse budget in 2019 was 327,3 miljoen, dat is omgerekend 59,66 euro per inwoner! (ter vergelijking: wij krijgen van onze gemeenten -exclusief huisvesting- gemiddeld 16,88 euro per inwoner).

De (lokale) overheid monitort overigens niet op uitleencijfers en bezoekersaantallen. Vertrouwen speelt een grote rol. Er is een Finse bibliotheekwet, die lijkt op de onze. Ook hierin staan gelijke kansen voor iedereen en een leven lang leren centraal. Maar ook worden actief burgerschap, democratie en vrijheid van meningsuiting genoemd.

Opvallend is dat in Finse bibliotheken bijna alleen (hoogopgeleide) betaalde medewerkers werken, vrijwel allemaal fulltime. Vrijwilligers worden alleen ingezet bij speciale projecten.

Lippulaiva bibliiotheek

‘Het winkelcentrum in, de roltrap op en juist naast de fitness loop je de bibliotheek in’.

**MIKÄ PAPERI- JA
PAPERI- JA
PAPERI- JA**

...
...
...

Flammiser

Vanuit de co-creatie sessie met buurtbewoners bleek dat mensen vooral waarde hechten aan huiselijkheid, veiligheid, groen en ruimte voor kinderen. Als een resultaat is de gehele bieb groen, staat het vol met retro meubels en is er een grote kinderafdeling.

kirjasto
בִּיבְלִיּוֹתֶקֶל
Library
библ ютка

Kallio bibliotheek

STUDY TOUR

NEXT

‘De bibliotheek voor mensen die
van muziek houden en fictie!’

Pop & Rock

←
Taka detta
Waterpennium
Den här väg till
samhället
The way to
your friends

498-772 Ääniefektit, kuonnoraanit.

UUTIA KALLIO

SOK-Kokoelmasta löydät
asiakkaidemme itsetekemää mediaa
musiikin, lehtien ja muiden muodossa.

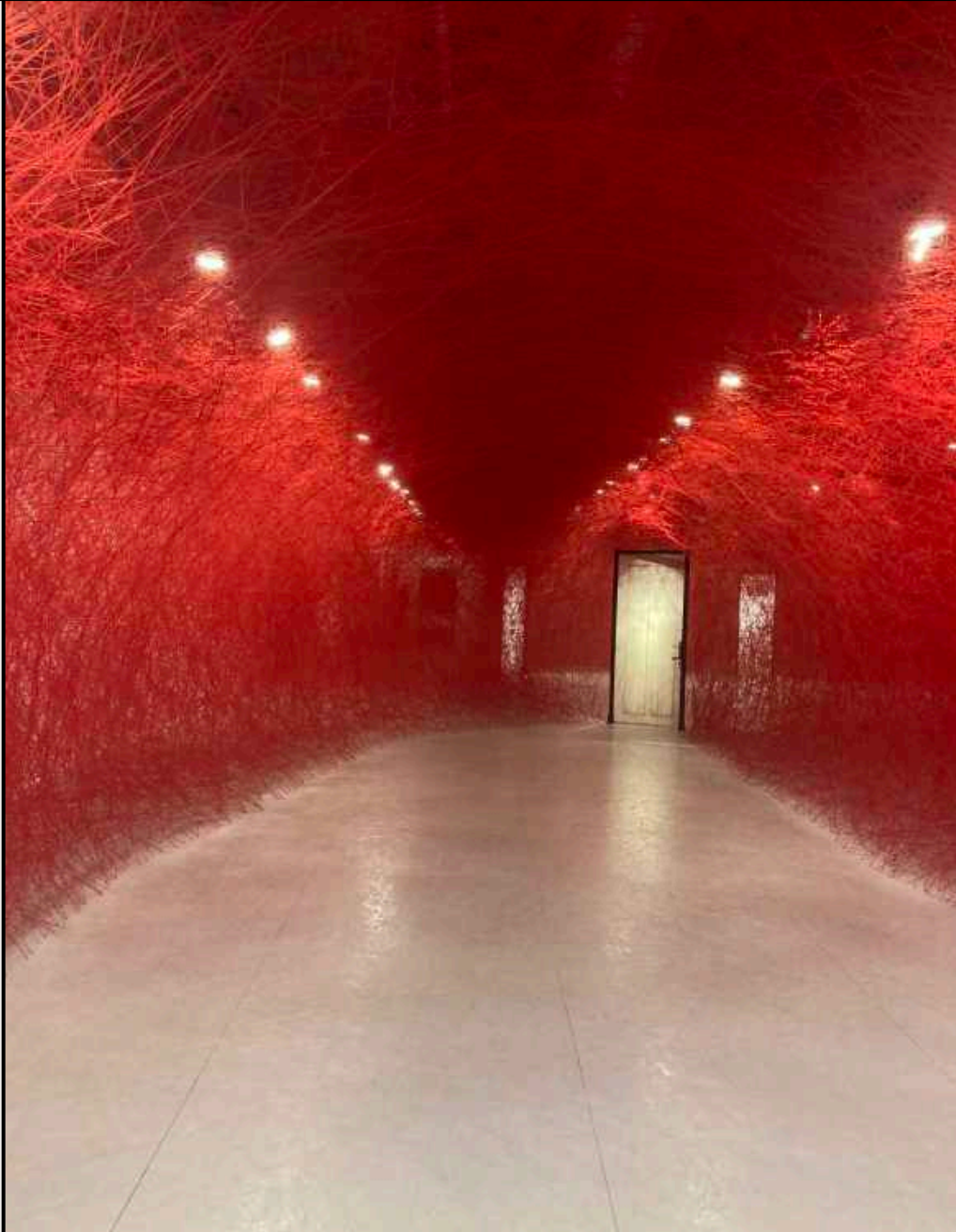
SOK-Kokoelman löydät myös HELMET
palvelustamme.

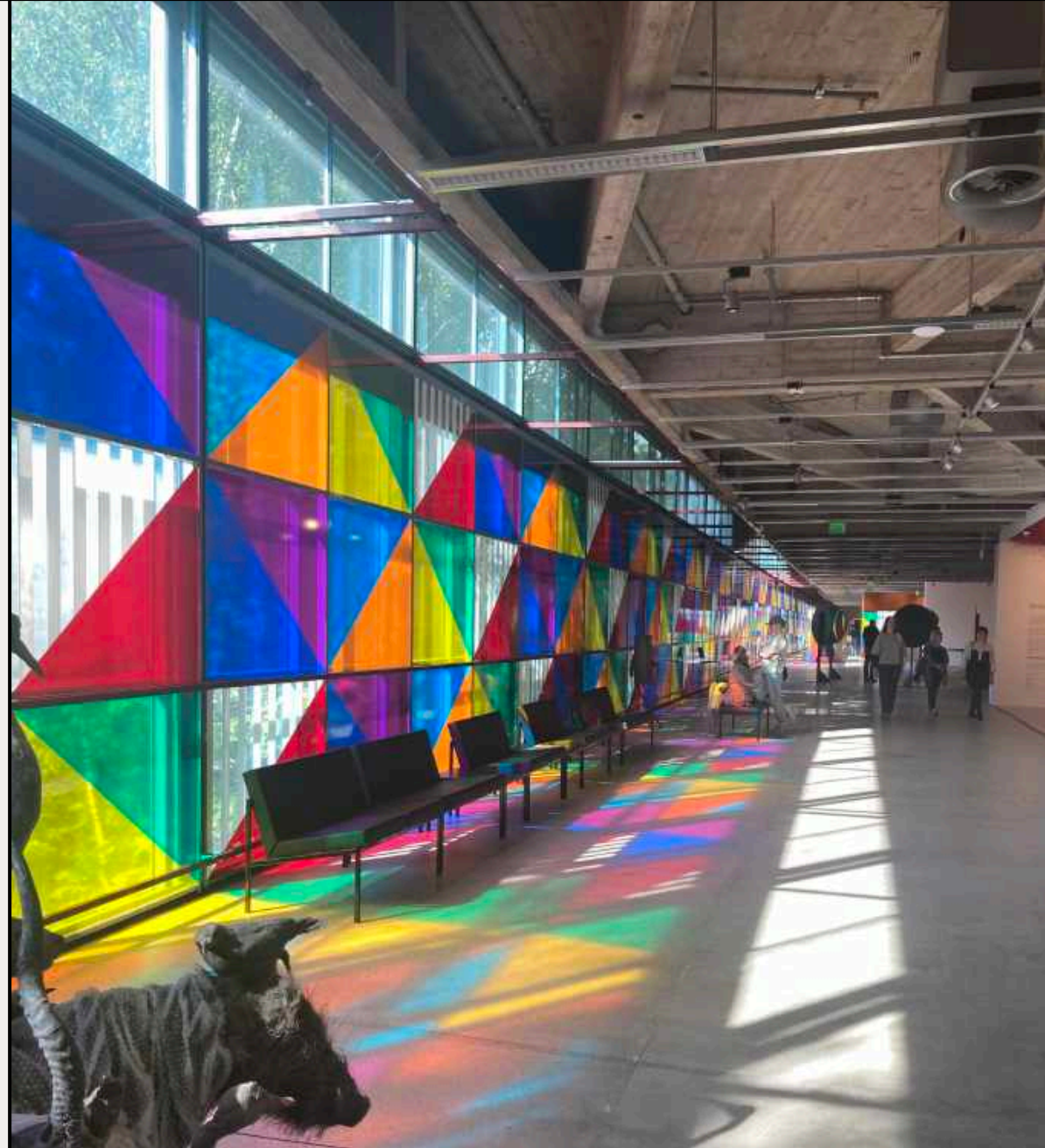
Weegee

STUDY TOUR

NEXT

WHAT'S NEXT

De komende jaren gaan we in het OBA Next Lab verder het concept en de bijbehorende programmering ontwikkelen, uitproberen en verduurzamen.

Het doel van het lab is al doende te kunnen experimenteren, onderzoeken en ervan leren om zo een bibliotheek van de toekomst te ontwikkelen. Hierbij hoort de vraag wat de kerntaken van de bibliotheek in de toekomst dienen te zijn, welke functies leidend zijn, wat de kernwaarden zijn en welke afbakening we hanteren.

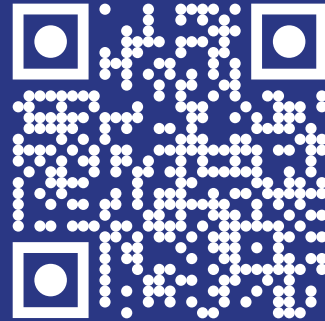
De uitkomst hiervan is (nog) niet bekend. Dit samen met partners ontdekken is juist de functie van het lab. Een creatieve verkenning om zodoende te komen tot een invulling van OBA Next. Een aanpak die de bestaande krachten zichtbaar maakt, waar we samen doelen stellen, waarin we gewoon beginnen en gaan experimenteren, waar de impact meten en ervan leren en waar we constant onze aanpak bijstellen waar nodig.

We hopen je snel tegen te komen in ons lab!

Studiereis Helsinki

Download: studiereis Aarhus

www.oba.nl/next

European
Cultural
Foundation

